Մեղրի Էջերեր

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՈԼԻՔԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ԱԱՑԻՐԷ

ՄԷՐԻՋԻՆԱՅԻ ՄԷՆԷ ١٢٩٠ ԶԻԼՔԱՏԷ՝٢٣ 1873 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ 1874 ՅՈՒՆՎԱՐ 12 ՆԻՄԷՐՈ 2413

Յանանգի Լիքեմբ սէնէֆաք 800 նիւսխէ վէրիլիպ, սէնէվի գէյմէքի խաթանոյ իչին 250 զրչ վէ ալիք ալուզաք 126 զրչ վէ Թաշրալաք իչին բօսթա բարաք իչինաք օլարաք, սէնէվի գէյմէքի սաղ ալդի 250 վէ ալիք ալուզ սախի 125 զրչ տուր։

Վէ պէհէր նէուսխէսի 80 բարակա սաթիլար։

Ամանաքան պէհէր սաթիլար իչին պէրինէի սէֆա Ն 1 Թաթինէի սէֆա Ն, վէ իւչինէիւ վէ սայիր սէֆալար իչին ձէր զր Ֆրանսանաքրասանա գօնուլմահան խլանքն սաթարը Նէգ սուր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթասա Բէնէզիմալիկ բաղչարքնաս վագէ Ն· 41 Իրսի խանքնաս Կարաղեա Ց· Ֆանասեան իմիրնէ էլեօնարքիմէրէ։

Compagnie Coloniale

ÉTABLISSEMENT SPÉCIAL POUR LA FABRICATION DES

CHOCOLATS

DE

QUALITÉ SUPÉRIEURE

Zinck & Cie — COMPAGNIE COLONIALE PARIS

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱ ՃԻՆՍՏԷՆ ՁՕԳՕԼԱԹԵԱՐՄԱԳ ԻՉԻՆ ՄԱԽՄՈՒՍ ՖԱԳՐԻԴԱ

Գոմբանեի Գոլոնիալ թէսմիեէ օլունան մէզքիւր գումբանեանքն քեաֆֆէյի չօգօլաթալարը խալիս օլուպ, իչինաէ տիչարան չէյ գարբՀթբբլմամըշ վէ պու կիւնէտէք էմալի կէօրիւլմէտիք սուրէթտէ պէօյիւք տիզդաթ իլէ եարբլմըշտըր։

Գումբանեայը մէզքիւր, չօգօլաթը, սրՀՀէթի պէտէնիյէեէ ֆայիտէլի օլարագ եարմագ իչին թէչքիլ օլունուպ, էՀվէնիյէթի իքինճի մէսէլէ սրրարսընա կէչիրիմիշ, վէ հէր չէյտէն էվվել էՀալիեէ, ալէա ճինստէն չօգօլաթա եարմագ իսթէմիշ տիր։

ՍէրՀՀէրնէ ֆայէտէլի չօփօլար		Վանիլլալը չօփօլար		Ճէռ վէ եօլֆոնլու չօփօլարը	
Եարբիմ քիլօկրամը		Եարբիմ քիլօկրամը		Պիր գութուսու	
Ատի	2 ֆր· 50 սնթ·	Ատի	3 ֆրանգ	Ալէա	3 ֆր·25 սնթ·
Ալէա	3 «	Ալէա	3 ֆր· 50 սնթ·	Էքսթ· գութուսը	2ֆր· 50
Էն Ալէա	3 « 50 սնթ·	Էն ալէա	4	Էն ալէա	3 ֆր·
Էքսթրա	4	Էքսթրա	5		

Պաչլըճա մէրքէզ, Բարիստէ Ռիվոլի սոգաղընտա, Ն· 132

Գուլունուր, Ֆրանսանքն վէ մէմալիքի էճնէպիեէնին պաչլըճա թիւճարլարը մաղազաքընտա։

DROGUERIE CENTRALE

ՄԷՐՔԷԶԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ
ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ
Ն· 16 · 18 · 20 · 22

ԻՍԹԱՆՊՈԼ
ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ
Ն· 16 · 18 · 20 · 22

ՏԻԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ ԷՃՕԱԽԱՆԷՈՒ

ԼՕՆՏՐԱ, ՎԷ ԲԱՐԻՍ ԷՔՍԲՕԶԻՏՕՆԼԱՐԸՆՏԱ ԱԼԹՈՒՆ, ՎԷ ԿԻՄԻԻՇ, ՎԷ ԹՈՒՃ ՄԻՏԱԼԵԱ ԱԽՕՂ ԻԳԼԷՄԻՇ ՏԻՐ

Բայիթախթէն վէ էեալէթլէրին քսպէչարլարը, մէզքիւր էճզախանէէ պուլուրլար, քսպէչարլըղա մախսուս քիմէէվի մահսուլաթ վէ պիրինճի ճինս իլաճլար —Ասբէ էճզալար —ճէրահլըղա վէ քսպէչարլըղա մախսուս ալէաթլար վէ զայրիհիմ — Ըսպէչարլարա մախսուսքիթապլար — ՄՕՐԻԻ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ —Մատէն սուլարը—իլաճ եէրինէ գուլլանըլըր չարապլար—Բարիս, վէ Վիէնա վէ սայիր չէհիրլէր լէվանտալարը—մէթրօ հիսապը իւզրէ թէրազի վէ էօլչիւ։

ԳՕՄԻՍԻՕՆ ԻԼԷ ՍԱՆԱԹՃԱ ՄԱՀՍՈՒԼԱԹ

ՔԻՄԵԷՎԻ ԽԻԼԱՍԱԼԱՐ

ՍԻԻԼՖԱԹ ՏԸ ԳԻՆԻՆ ՄԷՐԲԷԶԻ

ԳԸՍԻՔԼՈՒՆԱ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒ

Սահիպ իմզա իլան իտէր քի, մէսանէթիմտէ զուհուր իտէն թաշ իլէթինտէն բէք զիեատէ միւզթէրապ օլմուշ, վէ հիչ պիր հէքիմ պու իլէթի միւտիհչէեէ պիր չարբ պուլամատըղը հալտէ, քէնտի քէնտիմէ մէէյուս պիր հալտէ իճրա իլէտիկիմ թէադզգաթքն ուէմէրէսի օլարագ պալէատէ մուհարրեր չուրուպ պուլտուս, վէ համա օլսուն օ սայէտէ թախլիսի կիրիպան իլէթիմ, վէ չիմտիյէ տէկին թէատվի իթթիկիմ զաթլարա քէոպի սրՀՀէթ իլթատիրտիկիմէ սայիր եէտիմտէ չէնա գրթա չէհատէթնամէ վար, իմտի քէնտի նէֆֆսիմտէ վուգու պուլան թէճրիւպէմ իւզէրինէ իլան իտէրիմ քի, պու իլէթէ տիւչար օլանլարը, իչ պու չուրուպ վասրթասրյա բէք ազ պիր միւտատէթ զարֆընա, իլէթի մէզքիւրէատէն պիւսպիւթիւն գուրթուլմաճալարը իչին Գալեօնճու գուլլուգա ինկիլեզ գանչէլէրեասը արգասրնա Զագմաէ սոգաղընտա 4 նիւմէրօլու խանէէէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Լուի Գրսիքլունա

ԷՎԱԼԻՆԱ ԲՕՄԱՏԱՍԸ

Մէզքիւր բօմատա սաչլարըն տէօքիւլմէսինի մէն իթթիքտէն պաչգա, սաչլարա պիր կիւզէլլիք վէրիր օլուպ, խասթալրգ վէ եախօտ իսթիեարլրգ սէպէպինէն սաչլարընը ղայպ իթմիշ օլանլար իչին, չիմտիյէ գատար իճատ իտիլմիշ օլան իլաճլարըն պաչլրճասը տրր։

Էվալինա բօմատասը ազ վագրթ զարֆընտա սաչլարըն տէօքիւլմէսինի մէն իտիպ, քէօքլէրինի գուվվէթլէնտիրիր վէ սաչլարա քէնտի էվվէլքի բէնկլէրինի քէսպ իթտիրիր։ Ազ վագրթ զարֆընտա սաչլարըն ուզանմասը իչին մէզքիւր բօմատա իլէ, սագալ վէ սաչ իչին մախսուս օլան բօմատա իսթիմալ օլունմալը տրր։ Մէզքիւր իլաճլարը պիր իքի հաֆթա իսթիմալ կէլմիշ օլան 17 չաղընտա տէլիգանլրլար, ուզուն վէ իրէք կիպի սագալլարա մալիք օլմուչլար տրր։

Մէզքիւր էվալինա բօմատասը, Գալաթատա Եիւքսէք գալտրրըմտա Մ· Վէրիչ վէ գումբանեասընդն 68 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ սաթըլըր։

ՐՈՒԶՆԱՄԷ

ԵԱՆԻ

1874

ՍԷՆԷՑԻ ԻՍԷՎԻՑԷՑԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՕՐԱՑՈՑՑ ՎԷ ԳԱԶԱՄԻԱ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ

ՍՏԱՄՊՈԼ 1874

Գաֆֆեան պասմահանէսինտէ թապ օլունտու

Մէզքիւր Գազամիա թիւրքճէ օլտուգտան մատատա, պիրտէ հէր պիր սահիֆէտէ հաֆթալրք Ռուզնամէսի վարտրը քի օգումատա սալա թաճիզլիք վիրմէմիքտէն պաչգա, ուճատան ուճ օքումատա տախի ինսանը արզուքէչ իտէր։

Նիհայէթտէ տախի պիր չօգ, եանի 101 պէնտ ֆամիլեասա թէմսիլթլար վար թօհաֆ թօհաֆ։

Վէ անտէն սօնրա Էվրօփա հիւքիմտարանքն էյլեամը մախսուսէլէրի Էվրօփա հիւքիմտարանքն քէմալէթլէրի։

Անատօլու գրթասընտա պուլունան վիլայէթ վէ միւլհազաթքն էսամէսի։

Լաթայիֆ, եանի գրսսէտէն հիսսէալրնրը մէսէլէլէր։

Ագվալ վէ նասայիհի հիւքէմա։

Սաթըլըր Գաֆֆեան պիրատէրլէր տիւքեանքնտա։

Ֆիյ 60 փարա

ՏՕՆ ՔԻՇՕԹ

ՏԵՏՐ Զ

Զիրվանդէս Սպանիացի անուանի վիպասանին այս նշանաւոր գործը զոր Դոզղերէնէ Թարգմանած է Սահակեան վարժարանի սաներեն մին՝ տեսրը առ տեար պիտի հրատարակուի, և արդէն Զ. տեարերն ալ տպուած ըլլալով կը ծախուի 'ի Ֆրէնկեան գրատուն, Մահմուտ փաշա թօհաֆեը ճանիկ ադայի խանութը, Սամաթիա Հայկ. զրօսարանը, նուէս ցրուիչներու ձեռամբ։

ԻԼԱՆԱԹ

LA GIRONDE

ՄԷՆԱՏԻՐ ԼԷՔԻՄԲ

ԱՆԷՔՍԱՆԴՐԻԱՆ

ՕՐԱԿԱՆ ԹԱՂԹԱՏԱՐ ԿԷՄԻԱՆ

ԱՂՕՐԻՐ Ա ԹԻՐՕՆԸ

Մէզքիւր գազէթայի գրասենեակը գտնուի Գրանդ Թիաթրոյի կիսակամարի մէջ։ Գրասենեակի դուռը բացուած է առաւօտեան 8 էն մինչեւ 12 և երեկոյեան 2 էն մինչեւ 5։ Գրասենեակը գտնուի Ֆրանսայի Գրանդ Թիաթրոյ կոչուած թատրոնի մէջ։ Գրասենեակի հասցէն է՝ Գրանդ Թիաթրոյ, Գրանդ Ռիւ, Ռիւ Սանթ Ֆիլիպ։

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N°.9

INJECTION BROU

ՍրՀՀէթէ միւֆիտ վէ հէր հալտէ խասթալըղը տէֆ իտէր վէ խասթալըղըն էօնիւնիւ ալրը։ Պու մուալիճէնին իսթիմալի իչին սայիր պիր չէյ իլավէ իթմէկէ հաճէթ եօք։

Մէզքիւր իլաճ տիւնեանքն պաչլըճա էճզախանէլէրինտէ (պու իլաճ 25 սէնէ մուվաֆֆաղյէթլէ թէճրիւպէ օլունմուշ տուր) Բարիստէ, մէզքիւր իլաճը իճատ իտէն Մ· Ֆըրունուն, Մաճէնթա պուլվարընտա 158-նիւմէրօլու մաղազատա պուլունուր։

Գալպընտան սաղընմալը։

Papier Rigollot

ՐԻԿՕԼՕ ԹԵԱՂԸՏԸ

Վէ եախօտ

Վէֆնուտա ֆէնմէա մախսուս լոթա էչին տեաղըտ էչինտէ հազրտալ

Մէզքիւր հարտալ, Բարիս խասթախանէլէրի, վէ պիր մահէլլատէն տիկէր պիր մահէլէ նազլ օլունապիլիր մուհարէպէ խասթախանէլէրի, վէ իմբէրթօրուն պահրիեէ նէզարէթի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր։

Մէզքիւր մուալիճէնին պաչլրճա շա հայսսկէթի վար տրր քի ազ վագրթտա խասթէլսի տէֆ իտէր։

Մէզքիւր հարտալրն գալպը տախի պուլունտուղունտան, գութունուն իւզէրինտէ Ռիկօլօ լուզէթի եազըմը օլմասընա տիզդաթ օլունմալը տրր։

Բարիս, 26, սոզ ագ Վիէյլ-տիւ-Թանբլ· խթանպօլտա պաչլրճա մէրքէզի, Սուլթան Համամ ճատտէսինտէ Մ· Տէլլա Սուտանընն 11 նիւմէրօլու մաղազասը օլուպ, սայիր էճզախանէլէրտէ տիասաթլրը։

ՏԱԽՄԻԼԻՑԷ

Եօզգատ սանճաղը միլթասարրքֆ-ալը, բիւթպէյի մրրիմիրանի իլէ, Զօրում վիճուհինտէն վէ քսթապլը ամիրէ միւտիրլիյի բաեէլուլէրինտէն սատաէթլու վէլիէտտին ղաեա թէվճիհ պուլրուլմուշ տուր։

—Նաֆիա նէզարէթինտէ պուլունան տէմիր եօլ իտարէսի միւտիր մուավինլիյինէ, պու տէֆա Գալաթօտրի Գօսթանթին էֆէնտի թոյնին պուլրուլմուշ տուր։

—Բումէլի տէմիր եօլու սահիպի իմ-թիազը պարան Հիրշին, պիրտէրի վասքթասչյա վէ Բարիս սէֆարէթի սէնիեէսի մարիֆէթի իլէ, պու տէֆա սատրազամ հազրէթլէրինէ իքի գէթա թէլեկրաֆ քէշիտ իտէրէք, հագգընտա վուգու պուլան ազվիեաթը ճերհ իլէ, յունվար վէ փեարվար այլարընտա խազինէեէ գարզէն պիր միլեօն ինկիլիզ լիրասը վիրմէեի Ֆէքլիֆ իթմիշ տիր։

—Եունան սէֆիրի Մ. Սիմօս ճէնտպէրի, կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Ֆէնէրտէ վագը բաթրիգխանէեէ կիտէրէք, Ցնունդ մինասիպէթի իլէ բաթրիգ հազրէթլէրինէ վիզիթա վիրմիշ տիր։

—Ումուրու նաֆիա նազիրը իսմայիլ բաշա հազրէթլէրի, ճիւմա կիւնիւ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ, գօնթ ազ վօկէ ճէնազէսինէ վիզիթա իթմիշ տիր։

—Կէչէն չարշէնպիհ կիճէսի, թօքհանէ բիկեահրնտա լէնկէրէնտազ օլան Լուի Տավիա նամ պէլճիգա վաբօրունա չէնանէֆէր խբրսըզ կիրիպ պիր թագամ գէյմէթտար էշեա գալարրաբգատան սօնրա, ֆիրար իլէմիշլէր տիր։

Պունլարրն վաբօրա նէ եօլ իլէ կիրմիշ օլտուգլարը անլաշըլմամըշ տիր։

—Բումէլի ռէմիր եօլունու իշլէթէն գումբանեա թարաֆընտան Սիրքէճի իսքէլէսի ըսթասիօնու գարշըսընտա էսքի տէօքմէխանէնին եէրինէ ինշա իթթիրիլմէքտէ օլան պէօյուք ռանպարրն ամէլիաթը սիւրթլէ իլէրի վարտարրըլմագտա տիր։

—Առանա վիլաեէթինէն պուղատայ իխրաճը, Պաղը Ալի թարաֆընտան թահթը մէճմուաթա ալընմըշ իտի։ Սէյհունտա օգունտուղունա կէօրէ, պուղատայ պու արալըզ չօգ օլտուղունտան, վալի բաշա հազրէթլէրի, մէզքիւր Հասասաղը գալարրմըշ տիր։

—Տայիրէյի պէլէտիյէ թարաֆընտան, սէտեալար իւզերինէ վերկի վազ օլունմուշտուր։

—Բըրիզրէն վիլաեէթինէ պիր էօքսիւզխանէ ինշասը իշին, վալիի պէլէտ Հիւսնի բաշա հազրէթլէրինին էմրի իլէ պիր իեանէ տէֆթէրի քիշտա օլունուպ, շիմտիեէ գատար, 2000 ալիրտի Օսմանիէ թօբլանմըշ օլտուղու, վիլաեէթ ղազէթասընտա օգունմուշ տուր։

—Ալթընճը տայիրէ ռիեասէթի թարաֆընտան ١٣٨٩ սէնէսի պիւտճէսի պու տէֆա նէշր օլունմուշ վէ պու պիւտճէտէ, իսարէյի մէզքիւրէնին վարիատթ ու մէսարիֆաթընը հեր պիրի, 4 390 305 ղուրուշ իլէ միւվազէնէ օլունարագ, հեր իքի թարաֆտա զիեատէ վէ նօգսան կէօրիւլմէմիշ վէ վարիատթ ու մէսարիֆաթը էն էսասը ճէսիմլէրի, պէրվէճհի տթի կէօսթէրիլմիշ տիր։

(Վարիատթը պաշըճալարը)

	Ղր
Էմրաք վէրկիսի	1,360,000
Բուսումը գանթարիէ	450 000
Թօբխանէ վէ Բիւրէքճի գարուլարընը օռուն չէքի բուսումը,	40 900
Թոգսիմէ պուլունան պաղչէյի ումումինին իրատը սէնվիեէսի,	78,750
Գօնթրաթօ հասըլաթը,	166,256
Լաղնիեէ թէղքէրէլէրի հասըլաթը,	379 825
Մուսիգա վէ պալօ վէ տէրնէքլէրէն ալընան բուսում,	488,574
Սիւրրիւնթիւ բէսմի,	36 869
Ֆէրաղ ու ինթիգալ բէսմի,	74,133
Միղան, տամգա բէսմի,	36 335
Բէսմի քէշֆիհէ,	20,898
Լանաֆ թէղքէրէլէրի խարճը,	754,679
Ադճէ ֆարգը,	105,147
Սէրկիլէրէն ալընան բուսում,	234,064
Օմնիպիւս արապալարընտան ալընան բէսմ,	45,630
Ճէզայի նագտի,	73,717
Ղաս. պալիզ օլմուշ տուր։	
Մէսարիֆաթը պաշըճասը	
Պանգը Օսմանի վէ շիրքէթի ումումի վէ Մ. Իմալիտէն վէ Թըրամվայ շիրքէթինտէն օլունան իսթիգրազալարըն ֆայիզէրի,	316,661
Մէմուրինին մաաշարը,	1,204 200
Լաղըմճը վէ գալարրըմճը էսնաֆընա	203 928
Սիւրրիւնթիւճիլէրէ վիրիլէն	420,000
Կազ մէսարիֆի,	420,000
Խասթախանէ մէսարիֆի	95,361
Զավուշլարրն էլպիսէ մէսարիֆի	66,000
Միւհթէրէք օլան ասքարլարրն մէսարիֆի	450,000
Գալարրըմ վէ լաղըմ մէսարիֆի թամիրեէսի	652,297
Մէսարիֆի ֆէվգէլատէ	40 000
Մէֆրուշաթ վէ սայիրէ	20,000

—Լէվզնթ թայմսըն եազարրղընա կէօրէ, հեր նէ գատար, նիզամնամէսինաէ տամգա բէսմի, մարատան իթիպարէն ախզ օլունաճաղը միւնտէրիճ իսէ տէ, պու բէսմին իյֆասը իշին, 25 ճինս բուլ պասրմասը լաղըմ կէլէճէկինտէն նաշի, օվագրթա գատար պու բուլար պասրլամաեաճադըր։

—Էվվելքի ճիւմա կիւնիւ, Բիղրաշա խանընտա թիւճճարտան պիրինին օտասընտան, զիեատէ գէյմէթատար պաղը էշեա չալընմըշ վէ ղապրթա թարաֆընտան, խբրսըզլար արանմագտա իսէ տէ, հէնուզ տերատէթ իսթիմիշ օլմասըղը իշիթիմիշ տիր։

—Տէրիսատէթտէ պուլունան ինկիլթէրա թէպատասընը, իշդու յունվար այընտա, գանշէլէրեալարընա կիտիպ, իսիմէրինի գալա իթթիրմէլէրի թէնպիհ վէ իլան օլունմուշ վէ պու թէնպիհէ իթատաթ իթմէեէնլէր օլուր իսէ, քէնտիլէրինտէն, իքիշէր լիրա ճէզայի նագտի ախզ օլունաճաղը, մէզքիւր գանշէլէրեա թարաֆընտան թէպատայի մէրգումէ թէպլիղ իտիմիշ տիր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրու Գաբէ քէօյիւնտէ խբրսըզլար չօղալըպ, էօթէքինին պէրիքինին խանէսինէ կիրմէքտէ օլտուգլարընտան, հէր քէս խանէսինի հըֆզ իթմէեէ մէճմուր օլմուշ վէ կէչէն ճումա իրթէսի կիճէսի, եարը կիճէտէն սոնրա, Ֆօրլին նամընտա պիր զաթ, նէզարինտէ թիւֆէնք իլէ խանէսինին եօգարը գաթընտա վէ ուշաղը տախի քէշալիք եէտինտէ սիլահ պուլունտուղու հալտէ, աշաղը գաթտա պէքլէմէքտէ իքէն, պիր գաչ նէֆէր խբրսըզը պաղչէ թարաֆընտան խանէնին իչերիսինէ կիրմէք իւզրէ պուլունտուգլարընը, մէրգումունշաղը կէօրիւպ, թիւֆէնկինի պաշլատարագ, պունլարտան պիրինի վուրմուշ իսէ տէ, տերագամ արգատաշլարը կէլէրէք, մէրգումու տախլիլէ օրտատան սավուշմուշլար տըր։

Նասրլաքի պիտիրմիշ իտիք, չարշամպա կիճէսի, փանոսէտան վարժարանտա, շակիրտան, միւթէվէֆա պէչիքթաշլէտան թէէլիֆլէրինէէն վահան նամ թրաճէտիա իլէ, իքի գէթա տախի դօմէտիա իճրա իթմիշլեր, վէ շակիրտան տթա վէ թէալիւգաթընտան գէրգ էլլի նէֆէր զէվաթ հազրը պուլունտուղու կիպի, մուսլիմ էֆէնտիլեր, վէ Ագապէտան վարժարան շակիրտանը տախի հազրը պուլունմուշլար տըր։

Մէզքիւր օեունլարը, տօղրուսու մէճմուն օլունաճագ սուրէթաէ կիւղել իճրա իթմիշլեր, երգլեր վէ նութգլար օգուտմուշլար, վէ սատթ իչտէ պաշլատեբպ, սատթ եէտիտէ պիթիրմիշլեր տիր։

Պու օեունլարը շակիրտան եալընըզ քէնտու քէնտիլերինէ թալիմ իթմէսիպ, իլա, մուսլիմլերինէն օլուպ, վէ օ ճիհէթլէ միգատարի քիֆայէտէ մալիումաթ վէ մէհարէթի տէրքեար պուլունան Գուրգէն էֆէնտի թալիմ իթտիրարկինէն, իլք ատֆա օլմասընտ նիսպէթլէ, խալիճէ մէհարէթ իպրաղ իթմիշլեր տիր։ Վէ հիչ չիւրհէմիզ եօգ տուր քի, սայիր տէֆալար, տահա զիեատէ մէհարէթ իպրաղ իտէճքլեր տիր։

Տիգգաթտա չատան եէրի չունտա տըր քի, պիր չէյտէ նիյէթ վէ միւրատ օլուր իսէ, ղալրէթ վէ գապիլիյէթ տախի զուհուրա կէլիր, չակիրտան պու չէյի պիզզաթ քէնտիլերի եարմագլըղը միւրատ իթտիքլէրինէն, կէրչի լազըմ կէլէն էլպիսէլեր իչին, թէէթրօտրա միւրաճաաթ իտիմիշ տիր, լաքին, սայիր մէսարիֆլէրի հէմ մէքթէպտէ պարա օլմամագ իչին քէնտիլեր եարմըշլար տըր, վէ հէմտէ քատֆիֆէյի տիւրկէրճէ վէ սայիրէճէ իչլերի քեզալիք քէնտիլեր չալըշըպ եարմըշլար, վէ բէք կիւզել պիր չէնտ թէրթիպ իտիպ տանաթմըշլար տըր։ Բարեկենդան կիւնլերի պիր ռէֆա տահա իճրա իթմէք նիյէթինտէ տիրլեր։

—Կէչէն հաֆթա Հօպարթ բաշա հազրէթլերի մատամասը թոհթը իտարէսինտէ օլտուղու հալտէ, Պէյօղլուտա վագը Հաճբուլօ չարշըսը սաչնունտա, պաղը չօճուգլար ինկիլիզճէ իքի գէթա պիրի էտվն վէ տիկերի էտվոտ օլտուղու հալտէ թէաթրօ օեունլարը իճրա իթմիշլեր, վէ չու ֆամիլեաճա վէ քիպարճա էյլէնճէսէ, նիչէ միւթէպէր ֆամիլեալարտան պաշգա, ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա, Ֆրանսա, Ավսթրիա, Ալմանիա, ի-

---

դալարրը, վէ քէնտինին քիմ օլտուղունու կէօրիւպ թանրեապիմէլիկէ պիլէ վագթ վէ ֆուրսաթ վիրմէքսիզին, տէնիպէ աթբվիրիր։

Մէրգումէ պու իշի պէօյլէճէ ալտրը թալիմաթ մուճիպինճէ իճրա իյլէտիքէէն սոնրա, կէմինին քէնարընա չըգարագ քէնտիսի տախի տէնիպէ աթբլեր, վէ տալղալար արասընտա կէօրիւնմէղ օլուր։

Պու ճինայէթի, մէրգումէ հատատէն զիեատէ չարուգլուգ իւզրէ իճրա իթմիշ վէ հէր նէ գատար իսկէլէտէ պուլունանլար պաղրընմաեա պաշատըղլարընտան, վաբօրուն թայիֆէլէրինին տիրգաթլարը տավթ օլունմուշ իսէ տէ, մատատէնին նէ օլտուղունու անլամագլըղա վագրթ գալմամըշ տըր, չիւնքի կէմիլէրին իքիսի տախի լիմանտան չըգարագ աչըգտա պուլունմուշլար տըր։

Էմբէրաթրիս պիր վագթ չարխալարընը տուրտուրմուշ, վէ կէմինին իչինէ պիր թէլաշ բէյտա օլմուշ իսէ տէ, նէ կէմիլ օլմասը հագգընտա սահիհ պիր մալիումաթ ալընամամըշ տըր։

Աբատան եարբմ սաաթ կէչտիքտէ, վաբօր թէքբարէն Ֆրանսա եօլունու էլէ սալմըշ տըր։

Հալ պու քի Ֆալգանտըն վէ արգատաշլարընն պինմիշ օլտուղու տիկէր ուֆագ վարօր, պու վաղատան սայքի հիչ խալպէրատար օլմամատըղը ճիհէթլէ, եալընըզ պէշ տազրդա տուրմուշ, վէ պու հէնկամտէ տալղալար արասընտան պիր ատամ չըգարագ եանընա կէլմիշ, վէ հալիյէ թուրթուպ եօգարը ալմըշլար տըր։

Պատէհու մէղքիւր վարօր տախի թէքբարէն քէնտի եօլունա տէվամա պաշլամըշ տըր։

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ ՍԷՖԻԼԼԷՐԻ

ՖԱՍԼԸ ԷՎՎԷԼ

ԻԱ·

ՏԷՆԻԶՏԷ ՊԻՐ ԳԱՏԸՆ

(Մանչումէնին 2407 ընճը նիւսխէսինտէն պաղբյէ)

Կէմինին ղըչ թարաֆընտա եալընըզ պուլունմագտա օլան մէրգումէ կէնճ գատրն, քէնարընա տիրսէյինի վագ իտիպ, վէ կէօպէրինի տիքէրէք, ուֆուզտան ղըեըլարրն դաչըլ դաչըլ կիթմէսինի թէմաշա էյլէմէքտէ իտի։

Վէ իսկէլէտէ պուլունան էհլի մէրագլար տախի, կէմինին արգասընտան տալղալարը, վէ պէեազ պէեազ քէօրիւքլէրի վէ եախսա գապարթըլարը սէյր էյլէմէքտէ իտիլէր։

Պու արատա ղարայիպ նէվինէէն պիր չէյ վուղու պուլուր։

Թամ մէրգումէ կէնճ գատրն սէյրէ տալարագ քէնտուլի ունութմուշ պիր հալտէ պուլունմագտա իքէն, եավաշճա եանընա պիր ատամ տըր եագլաշըր, վէ հէման մէրգումէ յիթթութտուղու պիրէ եօղարը տազրդա տուրմուշ, վէ պու հէնկամտէ տալղալար արասընտան պիր ատամ չըգարագ եանընա կէլմիշ, վէ հալիյէ թուրթուպ եօգարը ալմըշլար տըր։

Պատէհու մէղքիւր վարօր տախի թէքբարէն քէնտի եօլունա տէվամա պաշլամըշ տըր։

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

թալեա վէ Իրան սէֆիրլէրի տախի հազբը պուլունմուշլար, վէ թէաթրո իճրասընան սոնրա, տեաղ օեունու տախի իճրա իտիլմիշտիր։

Ահէպա պիզիմ զէնկին առուտուլարը վէ հանբմլարը, եալընզ եէյիպ ի-չիպ, վէ ֆապրիգալարը գումաշ-լարբայա գապարարագ, եալընզ քէօչէլէրտէ օթուրմագ, վէ արձանլըգ սաթմագ իչին մի լալգ իտիլմիշլէր տիր։

—Կէչէն աէֆաքի օրաթօրիտա ճէմիյէթ տաղբլարը իքէն պիր իեանէ թօրպասը թուլթուլմուշ, վէ 36 լիրա թօբլանմբլարը։

———

ԻԼԱՆԸ ՐԷՕՄԻ

Տէրիսատէթ ճատաէլէրինտէ, պաղչէպան վէ քիւֆէճի էանաֆքընը, եօլ իւզէրինէ, պօյատան պօյա քիւֆէ վէ թապլա վաշ էյլէմէլէրի, մարին ու ապէրիյնի, տայիմա սուուպէթ ու միւշքիլաթա աիւշար իյլէպիկինտէն, վէ պու մագուլէ քիւֆէճի էանաֆքընը, բազար մէվգբլարը կիպի վասի վէ մէյատան օլան մահալլէրտէ [տուրմալարընա վէ ետիսա ճատատէ օլմա-եան մահալլաթ արալարընա ատալշբպ մէյվէ վէ սայիրէ սաթմալարընա պիր շէյ տէնիլէմէզ իսէ տէ, էօյլէ միւ-բուր ու ուպուրուն թէսհիլի իչին, տէվլէթճէ պունճա ֆէտաքեարլըգ վէ մէսարիֆի քիւլլիեէ իհթիեարիյէ, թէվսի իտիլէն ճատաէլէրի, եալընզ պաղչէվան վէ քիւֆէճի էանաֆքընը զապթ ու մուաթթալ իթմէլէրի հիչ պիր վէճհ իլէ թէճվիզ օլունմատեա-ճաղընտան, ֆիմապա, զալապալըգ օլան ճատաէլէր իւզէրինտէ հիչ պիր վագբթա պիր քիւֆէ վէ թապլա պուլունտուրուլմամասընը, սէրիան թէնպիհի իլէ, խիլաֆը թէնպիհաթը հարէքէթ իտէնլէրին միւճազաթ օ-լունմասը, պա թէզքէրէյի ըէսմիեէ հազրէթի վէքեալէթքէնահի էմր ու ֆէրման պուլրուլմուշ օլտուղունատան, քէյֆիեէթ ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ վէ խիլաֆը էմրի ալի հարէքէթ օլուն-մամագ իչին իլան օլունուր։

ԱՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԱԼԻՐ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լոնտրա 8 յունվ.

Ինկիլթերրա պանդասը, ըսգօնթ-սունու, եիւզատ կէ ինտիրատի։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՋԱՐ

Վիէննա 9 յուն.

Գօրսանքն չիմտիքի իյի հալինէ պա-գարագ, կիթափքճէ տահա էյի պիր հալ քէսպ իտէճէյի գավիէն մէէմուլ տուր։

Իմբէրաթօրիչա հազրէթլէրի, Միւ-նիխէ կիթմիշ տիր։

Վէլիի տահա բբրէնս, մահը հալին 18ինտէ Սէն Ռէթերսպուրկա կիտիպ, Ավսթրիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի-նին օրատա պուլունտուղու միւտատէ-ճէ, չէհրի մէզքիւրտէ իգամէթ իտէճէք տիր։

ՐՈՒՍԻԱ

Սէն-Բէթերսպուրկ 9 յուն.

1874 սէնէսի պիւտճէսինտէ 3 միլ-եօն ֆազլա վարիտաթ կէօսթէրիլմիշ տիր։

ԻՐԱՆ

Թէհրան, 8 յունվ.

Պարոն Ռէյթերը միւհէնտիսլէրի, Ռէյթտէն Թէհրանտա գատար թատվ-վուր օլունան տէմիր եօլ խատթընը իւչատէ պիրինին, եանի 80 քիլոմէթրո մէսաֆէնին բբլանլարընը չբգարմբլար տը։ Ռիւսթէմագատատա ամէլիեատթ թիւրապիեէեէ սիւրատլա տէվամ օ-լունմագատա տը։ Մէսաֆէնին պու մբգատարընա թբրավէրսլէր իլէ լազմ կէլէն թօբրագ վաշ օլունմուշ տուր։ Պահրը Հազբրտէ վագբ Պագու լիմա-նընա, տէմիր էօլ չուպուգլարը եիւք-լիւ պիր սէֆինէ վիւսուլ պուլտու։ Խատթընն ասբլ բսթատսիօնու օլարագ, Լինդէլի նամ մահէլլէ թախսիս օլուն-մագլա, խարիթասը չբգբմբշ տը։ Պա-րոն Ռէյթերը թարաֆընատան իրսալ օ-լունան Ավսթրիալը-մատէնճի տագթար Ֆիզ չբմէնտբֆէր խատթընատա վէգդաս-պէն ճիվարընատա պիր ճէսիմ քէօմիւր մատէնի պուլունատուղունու պիլտիրմիշ տիր։

ԳՐԱՆՍԱ

Բարիս, 9 յունվար

Պու կիւն միլլէթ մէճլիսինտէ Պուր-պոն վէ ճիւմհուրիեէթ թարաֆատրը, հիւքիւմէթինը[illegible]ինէ մուղայիր օլա-րագ, իպթիտա պէլէտիեէեէ տայիր վ-ազ օլունատագ նիզամնամէսինին, վէ պատէհու, չէհիր էմանէթի նիզամնա-մէսինին միւզաքերէ օլունմասընա գա-ր-ը վիրմիլլէր վէ պունուն իւզէրինէ, պիլճիւմլէ վիւքէլա իսթիֆա իթմիշ-լէր տիր։

9 յուն.

Միլլէթ մէճլիսինտէ պէլէտիեէ նի-զամնամէսինէ տայիր, տիւնքի կիւն վիրիլէն գարարատա, մէպուսան թարա-ֆընատան 268 գուրա, նիզամնամէյի մէզքիւրու միւզաքերէ իթմէք իչին վէ 226 գուրա տախի միւզաքերէ իտիլմէ-մէսի իչին վիրիլմիշ տիր։

Մարէշալ Մաք-Մահոն, մէպուսա-նընն էքսէրի հազբը օլմատըգընատան նուշի, վիւքէլանընն իսթիֆասընը գա-պուլ իթմէմիշ տիր։

Միլլէթ մէճլիսինին, հիւքիւմէթի հազբրեեէ էմնիեէթ օլունուպ օլունա-մատատաղընա տայիր միւզաքերէ ի-տէճէյի թէվթուրէն սէօյլէնմէքտէ տիր։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին, 8 յունվ.

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի, կիւնտէն կիւնէ քէսպի աֆիեէթ իթմէքտէ տիր։

Բրուսիա ուսուլ սունիզամաթը ատ-քէրիեէսինին միւշահէտ վէ միւթա-լեասը ղբմնընատա, իթալեա տէվլէթի թարաֆընատան, Պէրլինէ իքի օֆիչ-եալ կէլմիշ տիր։

Կէլէճէք ճիւմա իրթէսի կիւնիւ իճ-բա օլունճագ մէպուսատա ինթիխա-պթընատան պահս իթտիքլէրի սբրատա, ըէսմի ղազէթաղար Ալմանեա իմ-բէրաթօրունուն սուլհ ու ատայիշ էֆ-քեարընտա օլտուղու վէ միւշարիեէյ-հին իշպու էֆքեարը, էվրօպա տէվ-լէթլէրինին իսթիգլալընա մէտար օ-լաճաղը մանէլինտէ լիսան իսթիմալ իթմիշլէր տիր։

ԻՏԱԼԻԱ

Մատրիտ, 8 յուն.

Տաբիլիսէ նազբրը թարաֆընատան, էեալաթ վալիլէրինէ պիր պէեանամէ իրսալ օլունուպ, պունտա հէյեէթի հազբրէյի հիւքիւմէթին, ճիւմհուրի-եէթի միւթատիլէ օլտուղու պէեան օլունմուշ տուր։

9 յուն.

Եէնի Իսբանեա հիւքիւմէթինին, եագընտա, տիւէլի էճնէպիեէնին էք-սէրիսի թարաֆընատան, գապուլ վէ թատիգ գբլընատաղը իհթիմալ տը։

———

ԹԻԻՃԱՐԻՑԻ

Լիվերբուլ, 8 յունվար

Միտ. Ն. Օր. բամուզու	8 1/2 5/8
Տօլարա էյի ճինս	5 1/2
Պու կիւնքի սաթը, 15,000 պալէս բիացա գավի	

ՍԱՐՐԱՖԻՑԻ

(Ազատ Բանկը)

Լոնտրա 10 յունվար

Էսհամը Ումումի աչըլտը	45 5/8
» » էն եիւքսէք	45 11/16
» » էն աշաղը	45 1/16
» » գաբանտը	45 1/6
65 խթիգրազը	61 1/4
69 »	55 1/4
72 »	75 3/4

———

Բարիս 10 յունվար

Էսհամը Ումումիյէ աչըլտը	45 85
» » գաբանտը	45 45
1865	
1869	288 00
1873	261
Ռումէլի չըմէնտբֆէր էսկի	111 00
» » եէնի	104 00
Լոնտրա իւզէրինէ գամպիս	25 28

———

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Լոնտ. Ք՝ 29 Դեկտեմ. ախշամ գաբ.	
» 31 » սապահ աչըլտը գբ. քս	49-20
Էն եիւքսէք	49-27
Էն աշաղը	49-13
» » սաաթ 6 1/2	49-18
խթիգրազ 1865	317
» 1866 » »	317
» 1869	282
» 1872 Ա Բ	
Գրէսի ժէնէրալ	9 30
Օսմէնթ ժէնէրալ ագսիօնլարը	7-25
Օսմէնթ Օթոման	4 25
Ատամոլ պանգասը ագսիօնլարը	
Զանգ տը Գոմկրսիալ	
» Գալթանի	
» Վէրիսի	225
» Օսմէնթ Օթրո Թիւրք	376
Նըմկնաբֆէր սէհիմէրի էսկի	115 1/2
» » եէնի	54 1/2
Թրամվայ հիսսէլէրի գուրսն քէսիք	860
Գրէսի Հէլէնիկ ֆրանգ ըսքսնթօ	
Լօրիում մատէնի ագսիօնլարը	ըսգսնթօ
Գուրսն աքսնթօսու	80 բարա
Ագհէ ֆուլէք	14-16
Ռէբօր	14
Հէվալէսիզ	15

———

ԳԱՄԳԻՕ ՖԻԵԱԹԸ

Ինկիլիզ լիրասը 111 1/4 իւչ այ վատէ իլէ ֆրանք 22 90 » » » »

———

ԱԳՆԷԼԷՐԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ինկիլիզ լիրասը	110 30
Ֆրանսզ ալթունու	87-27
Բօլ	90 00
Գըրմանց ալթունու	51-20
Պէլճիք մէճիտիէ ֆարգը	101-35
Մէթալիք ֆարգը	104-05
Գաղբը	121-30
Գէնիկ	103-35
Քառսլօն գայմէսի	6 70 գարիք

———

ԽՄԲԵԱԿ ՀԱՅԿԱԶՆ ԱՐԱՆՑ

Պու տէֆա եբլ պաշը հէտիյէսի օլմագատա օլան ըէսիմլէր սբրատընատա հէտիյէ վիրիլմէք նիյէթիյլէ, Արամ-եան տպարանընատա կիւզէլպիր ըէսիմ թէրսիմէթտիրիլէրէք, իքիշէր ղուրուչ ատթէլմատեա պաշլամբշ տը։

Պու ըէսիմատէ տէօրթ նէֆէր իսթանպոլ Հայ համմալարընատան էն զիեատէ գատրամանլարը կէօրիւլմէք-տէ օլտուղու կիպի, ճանիկ էֆէնտի Արամեան թարաֆընատան տախի, մէր-գուման վէ ետիսա Հայաստան հագ-գընտա միւէսսիր պիր միւթալատա օ-գունմագատա տը։

Ումարբզ քի պու ըէսիմ, պիր թագբմ եապանճը ըէսիմլէրինատէն զիեատէ մագպուլա կէչէճէք տիր։

———

ԹԱԳՎԻՄԻ ՃԼՏԻՏ

ԵԱՆԻ

ՀԱՆՐԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՑՑ

1874 Յունվարբն իպթիտասընտան իթիպարէն Թիւրքճէ Էրմէնիճէ Ֆրան-սբզճա վէ Ռումճա եազբլար իլէ արէ-պի, Ռումի, Ալաֆրանկա վէ ասբլ Էր-մէնի ալլարընը հավի օլարագ, պու աէֆա Զարդարեան ֆապրիգասընատա թապ իլէ տիվարատէն ասբլմազա մախ-սուս միւքէմմէլ սուրէթատ թանզիմ օլունմուշ օլան մէզքիւր օրացոյց կէ-րէք մազազա, վէ կէրէք հէր իտարէխա-նէ տէվլիրի ըէսմիյէյէ էլզէմ մուֆիտ օլտուղունատան, ումումի թարաֆընատան գապուլիյէթի լաեբգա պուլտաճաղը մէ-մուլի քավիատէն տիր։ Ի պու թագվիմ Պապը–Ալի ճատատէսինատէ Մաթպուաթը Օսմանիեէ տիւքքեանընատա ֆիրուխա վէ թէվզի օլունուպ։ Վէ հէր քիթապ-ճը տիւքքեանէրինատէ վէ ղազէթա պարագալէրինատէ եարբմշար մէճիտի-յէյէ սաթըլմագատա տը։ Մէզքիւր թագվիմին նըսֆը գբթասը, եանի եալընզ Թիւրքճէ հուրուֆլա Ռումի վէ Աբէպի, վէ եախսա Էրմէնիճէ, Ֆրանսբզճա վէ Ռումճա եազբլարլա, Էրմէնի վէ ալաֆրանկա ալլարը հավի պուլունարագ, եալընզ պիրը չէյ-րէք մէճիտիյէյէ սաթըլմագատա տբրլար։

———

1873 դեկտ. 24

. . . Խմբագիր,

Ազգ. Հիւանդանոցի հոկտ. և նոյ. ամ-սոց մէջ նուէր շնորհող Մեծ. անձանց ցանկը Ձեր մեծապատուութեան ղրկե-լով, նորահրատարակութիւնը կը խնդ-րէ հոգաբարձութիւնս, և պարտք կը համարի յիշեալ հաստատութեան մէջ պատսպարելոց զգացած խորին ե-լախտագիտութիւնին յայտնել հրա-պարակաւ և անոնց կողմանէ շնորհա-կալ բլալ անոնց՝ որք մարդասիրական զգացմամբ հաճեր են մխիթարել զա-նոնք առատ նուիրօք։

Նախորդ հրատարակութեան գումարը 85,239 30

Ղուրուշ

Մեծապատիւ էֆէնտիք

Բարէլ Բարազեան	240
Նարիկ Քիւրքճեան եօզղատցի	150
Պապիկ Բալչընօֆ	180
Եղբարք Ռէթէոսեան	124
Պողոս Ծովիկեան	11 30
Յովհաննէս Ալեան	120
Ոմն	23 20
Ամեն. Խրիմեան սրբազանէ ապրնի. քաղցի պատուանատն 4 հատ	200
մնաց 2 հատ	80
մէլանի քար պատուանդանով	100
Մարգար սարաֆ վանեցի 1 այծ	70
Ոմն պուլամա 3 գաշ	15
Ոմն ոչխար 1 հատ	80
Վսեմ. Գէորգ պէյ Երամեանէ բրինձ 1000 գաշ	3500
Եօրկի, Ստէֆանի, Նազարէթ Գէորգ և Յակոբէ Իրմիկ 109 գաշ	436
Խրիս. Նիգոլայիտի ալիւր 120 գշ.	360
Անտոն Ենի. Լիվ՝ ալիւր 120 գշ.	360
Եանքօ հօճա Նիքոլա ալիւր 120	360
Յովսեփ Քավաֆեան մաքինիսդ ալիւր 120 գաշ	360
Յովսեփ Քավաֆեան քէրէք 1000 գաշ	450
Տիկին Աննա Գուլագսըզեան	600
Մարտիրոս փափազեանի ձեռօք	240
Համես Տ. Մարեամ Գուլագսըզ.	120
Սիմոն Գրիգորեանէ գուլպա 50 զոյգ	150
Ոմն գուլպա 35 զոյգ	105
Համես. տիկին Գուլագսըզեան 1 ոչխար	80

Գասպար Ֆըռանկիւլեանէ իւվէզ եաղմա 20 հատ	60
Անտոն եաղմաճի, եաղմա 102 հատ	255
Մ. Յակոբ Սիվրիհիսարցիի մայիսի մէջ ըրած նուէրը գուլպա 50 զոյգ	150
Ռոտոսթոյի Ազգայիններէ	
սոխ 2812 գաշ	1406
Թարխանա 30 գաշ	90
բակլա 43 գաշ	86
պուլպուր 44 գաշ	132
	95,934

Շարունակելի

Մեծ Նոր խան Թիւ 49

Ի դիմաց Հոգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր Ատենապետ

Ե. Բուլղեան Գ. Զարդարեան

Վէնէտիկէ թագ ու նէշը օլունմագա օլան, վէ խայլի սէնէլերէն պէրու աէվամ իլէմէքտէ պուլունան Բազմավէպ նամ ըիսալէի միֆիտէնին մուզիգա լուզերինէ, պու տէֆաքի նիսպէտինա տէրճ իտիլէն պիր պէնտի այնէն աէրճ իլէ, հէրքէսին տիգդաթը աավէթ իտէրիզ։

Հիչ շիբհէմիզ եօգ տուր քի, միլլէթիմիզին պունան սօնրադի թարիխի, պու մուզիգա ճիհէթիլէ սոխի հագդըմըզը թանքեատաղ վէ չէրէֆ ու իֆթիխարըմըզը մուճիպ օլտաղտըր, չիւնքի, մէզքիւր ճիհէթլէ տատխի իլգ օլմուշ, վէ եալընըզ դուրուլտաղըրտը իլէ թէչվիգի քեսֆի տատ իթմէյիպ, իլա ֆիրիէն սոխի իճրասընա չալըշմըշ, վէ մուվաֆֆագ օլմուշուզ տուր, վէ հալեա սոխի չալըշմագտըզ։

Շիմտիյէ գատար էմէք վէ գահմէթիմիզ սէմէրէսի օլարագ, միլլէթիմիզտէ մուզիգա տէնիլէն սէմ վի սանաթէն նըսֆէնին թէմելի գուրուլմասընա միւէսսէր օլապիլմըշիզ տիր, էվվէլ, օրիֆթիխար պիզիմ տիր, քիմսէ զոսպ իտէմէզ, լաքին հալբ քի, նասըլ քի սէօյլէմէքտէյիզ, թէքմիլ օլմալը պէրը, չէօյլէ քի, թէքմիլ մուղիք վօգալ էրքէք վէ գատրն սէսլէրինտէն միւրէքքէպ օլմալը պէրը, պիզ իսէ եալընըզ ալթ վէ սօքրանօ եանի նիսա սէսլէրիյլէ էօյլէթտիրմիշիզ տիր, հէնուզ միլլէթիմիզտէ ՆԷՕՐ վէ պոս, եանի էրքէք սէսլէյլէ մուզիգա պաշլամամըշ պէրը, վէ պու կիւնքի կիւն, իւչ տէօրթ միլեոնտան իպարէթ պուլունան պիր միլլէթտէ, մուզիգա պիլիր պիր սատմ վար իտուկի իշիտիրմէմէքտէ տիր։

Պիլմէյիզ պու իֆթիխարա քիմնասյել օլաճագ տրը, շիմտիքի հալ քէնտիմիզտէն պաշգա քիմսէ թարտիքնտան պիր իւմիտ կէօրմէքտէ տէյիլիզ, ինչալահ կէլէճէք սէնէ մէզքիւր իգատան պիր իւմիտ կէօրմէքտէ տէյիլ օլուրուզ։

Մէտէնիյէթ պինատընը թատանընտա բուլունան եալընզը մուզիգա եալընզը օլմասընը, հէր մէտէնի միլլէթ գատալ իթմիշ օլուպ, վէ միլլէթիմիզ իսէ, տարիրէի մէտէնիյէթէ տախել օլմագըզ իտատա վէ եուխարը խէեալինտէ կէզմէքտէ օլուրու հալտէ, հէնուզ քիլիսէօնտէ պիլէ մուզիգատա էհէմմիյէթ վիրմէտիկի չէօյլէ տուրսուն, ալաղալը եապանիլիքլէրի տախի պիթիւն պիթիւն մէյատանէ չըգարմատա իճիխար իտէրէք չիմտիյէ գատար, օխուսուսատա պիլէ, պիզէ նիչէ նիչէ հագարէթլէր իթմէյէր տիր։

Լաքին մէսրուր օլուր վէ թէչէքքիւր իտէրիզ քի, պու կիւն շու մէտէնիյէթ մէյվէսինին էլզէմիյէթինի, վեհ. Կաթողիկոս հազրէթլէրի պիլէ հիսս իյլէմիշ, վէ հուսուլինէ սայ ու հիմմէթ իթմէքիյիկէ պաշլամըշ տրը։

ՖՐԱՆԿԻՍԿՈՍ ԼԱՀՆԷՐ

Երաժշտութեան զօրութիւնն մեծ է մարդկային մտաց ու սրտին վրայ, և այս ամենուն յայտ է։ Կը տեսնենք որ զօրականն 'ի ձայն երգոց կ'արհամարհէ ամենածանր վտանգն իսկ ու կը դիմէ 'ի ստոյգ մահ, նոքա որ երկչոտ են, մէյմէկ դիւցազն կը դառնան, և նոքա որ վայրենաբարոյ ու անողորմ են՝ կը հանդարտին, ու գթութեան և քաղցրութեան զգացումը կը գրաւէ սիրտերնին։

Ամենայն ժողովուրդք, բարբարոսն ու քաղաքականացեալն, սկսելով յանդիմատակ ժամանակաց, ունեցած են իրենց երգիչներն ու երաժիշտներն, աւելի կամ նուազ զարգացեալ ու հրահանգեալ. որուն վրայ մեծ ազդեցութիւն ունի նոյն երկրին կլիմայն ու աշխարհագրական դիրքն. բայց ատի գարձեալ նոյն ժողովրդեան աւանդութիւններն, պաշտամունքն, օրէնքն ու սովորութիւններն։ Եւ որչափ չեմք կարծեր, երաժշտութիւնը մեծ կախումն ունի իւրաքանչիւր ազգաց ունեցած վիճակին հետ, և կը յայտնէ անոնց յառաջադիմութիւնն ու յետամնացութիւնը, բարուց մեղկութիւնն ու յափաւորութիւնը, միով բանիւ կը յայտնէ զոդցես նոյն ազգին ինչպիսի ըլլալը։

Իտալիա ունեցած է և ունի մարտար երաժիշտներ ու նուագածուներ, վասն զի ճոխացեալ է 'ի բնութենէ ընտիր երկնաւ ու երկրաւ, ուր թռչնոց զեղգեղաձայն երգերն, ջրոց խոխոջներն, և հողմոց շառաչիւնը, կը տիրէ և զժողովուրդն իսկ որ բնակի 'ի նմա՝ երգիչ ու երաժիշտ ըլլալ ուղղելով իր ճաշակն բնութեան վրայ։

Ժողովրդոց զարգացման ու յառաջադիմութեան մեծ դրդիչ ուն է երաժշտութիւնը։ Յունաստան երբեմն յայն պայծառութիւն հասաւ, վասն զի ունեցաւ իր Որփէոսներն. նոյնը եղաւ և այժմեան ժողովրդոց, ժամանակաւ դաղղիական, անդղիական ու իտալական ազգիք յանուանաւ 'ի լերինս կէին ու թատրուէին. որոց ի ծայր քաղաքականութեան հասնելուն դըլխաւոր պատճառ եղաւ երաժշտութիւնը։

Ինչպէս ասոնք ասոյնպէս և Գերմանացիք վայրենի ժողովուրդ մ'էին, բայց և սոքա քաղաքականացան ի ձեռն երաժշտաց. ունեցան յանդգնեալ ժամանակս անուանի երաժիշտներ, որոնք ի մեծ կատարելութիւն հասուցին զերաժշտութիւն ի Գերմանիա. ունին և ներկայապէս, որոց մէջ դըղաւորներէն մէկն է Լահնէր, որ ժամանակիս առաջին երաժշտաց մէկն է։

Ֆրանկիսկոս Լահնէր, երգիտնահարի որդի մ'էր, ծնեալ յամին 1804 մայիս 2։ Հետանուա եղաւ և ուսաւ զերաժշտութիւն 'ի մասաղ տիոց, անանկ որ 'ի հասակի հընգեւասան ամաց կը զարմացնէր զամենայն ոք յաջողութեամբն հարկանելոյ զերգիտն, զրիանոֆոռդ և դքնար։

Յամին 1824 երգիտնահար եղաւ Վիեննայի բողոքականաց եկեղեցւոյն մէջ, ապա 1826 ին դլուխ կարգեցին զնա Բորդա Գարինցիա անուն թատեր երաժշտաց, իսկ յամին 1834 առաջնորդ կոչեցաւ մասրան 'ի Մանհայմ. բայց վերջապէս Պավիէրայի արքունիքը հրաւիրուեցաւ, և 1852 ին ընդհանուր ուղղիչ անուանեցաւ արքունական երաժշտութեան, Մոնաքոյի թատրոնին մէջ այլևայլ նուագաւոր թատերական տեսիլներ ներկայացուց, ինչպէս՝ Ալիսիա, Պէնվենուդս Զելլինի, Կատարինէ Քոռնարօ, և այլն։ Իր հոգևորական նուագացը մէջ մեծ անուն ունին Մովսէս և Զորեքին հասակը մարդոյ։ Իսկ դաշնակաւոր երաժշտութեան մէջ առաջին մրցանակը մատանեց 'ի Վիեննա։

Լահնէրի երգոց յատկութիւնքն են բրնականութիւն առանց բռնադրոսութեան և սկզբնատպութիւն առանց սկիզբնատիպ երևել ջանալու։

Իր երկու եղբարքն, Իգնատիոս և Վիչէն Լահնէր, իրմէ նոքը յաջողագարար Վիեննայի վերանորոգեալ եկեղեցւոյն երգիտնահարքն եղան, և զլուխ երաժշտաց բարում արքունեաց և Գերմանիոյ թատերց առաջինը մասնաւորապէս իրարու ուսուցիչ մեծ անուն ունի. երկուքն իսկ շարադրեցին շատմը երաժշտութիւններ և վառակից եղան իրենց եղբօրը։

(Բաղմավէպ)

ՀԱԿԱՀԱՍԱԿ ԲՈՅՍՔ

Բուսական կերպարանաց մէջ ամենէն վսեմական և մարդուս վրայ ազդեցութիւն ընողն է հսկահասակ բուսոց՝ որ սովորաբար ծառք են՝ հսկայք թէ մեծութեամբ հասակի և թէ հնութեամբ դարեւոր ժամանակի. որք ոչ միայն ոմանց մարդկան՝ այլ դրեթէ և ամենայն ազգաց [illegible] տպաւորութիւն, պատկառանք [illegible] սլաշտօն ալ ազդեր են. և չի կրնար [illegible] մտացի մը տեսնելով բընութեան այնպիսի մեծազանգուած կենդանի շինուածք մը՝ չհարել թէ արդեօք ո՞րքան ժամանակ պէտք եղած է զայն ստեղծելու և այս ձևիս հասցընելու. ո՞րքան տարիներ և դարեր անցեր են այդոր շուքերուն հետ և ինչ հատուստ է իր կեանքն՝ համեմատութեամբ այդ ծառին։ Ակէ՝ ոլորակարմիք զարմանքը յաստչութիւն վոխելով ծառապաշտ եղեր են, իսկ խոհականք չափաւոր պատկառանօք՝ կը բարձրացընեն և կ'ընդլայնեն սրտերնին այն հինաւուրց բնական մեծամեծաց առջև, մինչև 'ի Տէրն և 'ի պատճառ ամենայն բնութեանց և էից։

Գրեթէ ամեն ազգք և աշխարհք ունին այսպիսի կենդանի հին յիշատակարաններ։ Վուրթեմպէրկի Նայթատ աւանն ունի ըրի Ռիլէոլ մը 600 տարուան, որուն ճղոց տարածութեան շրջապատն է 400 ոտք, և յամին 1831 հանգչեցուցին 106 խեչակաց վրայ։—Փռանկաց Սորին Շարանդ գաւառին մէջ 'ի Սէնդ՝ Եւրոպիոյ ամենէն մեծ կաղնին կայ, որ 60 ոտք բարձրութիւն՝ և 28 ոտք շրջապատ ունի կոճղին փորոգին մէջ 12 ոտք երկայն 10 լայն և 9 բարձր սենեակ մը կայ, մէջին սեղանն ալ իր բուներն ձևացուցած, հանդերձ պատուհանաւ. պատերն ալ մամուռներով պատած են. 1800 կամ 2000 տարուան կը համարուի— Աշխարհածանօթ է Կանտ լեռան շաղանակին՝ 180 շրջապատաւ կոճղն, այլևայլ բուներով ձևացած. բայց ճենեւռայի լճին եկեղեցի՝ 'ի Դեօվ-էլ դրեթէ անոր հատատարմը կայ և միապուն։—Նա ծովու և միջերկրականի մօտեր՝ ընկուզենիք ալ կը գըտնուին չափազանց մեծութեամբ։ Դրիմու Պալըդլաւայի մօտ ('ի Պայտար) կայ հատ մը՝ որ քանի մը հազար տարուան կը համարուի, և տարին ինչուան 100,000 ընկոյզ կը բերէ, որ հինգ թուսթար ընտանեաց ստացուածք է։—Բաւջածանօթ են Զմիւռնիոյ և Կ. Պոլսի Պէյլիք տէրէի մեծամեծ սօսիք. եաքինս 90 ոտք բարձր է, 150 շրջապատութեամբ և 80 փորուածով, 500 տարածութեամբ չուք ձգելով. իսկ հնութիւնը ոմանք ինչուան 4000 տարուան կարծեցին, որ չափազանց թուի։ Հայաստանի Երասխ գետոյն եզերքը Ուրտապատ քաղքին հրապարակ մը հովանացընող սօսին ալ նշանաւոր է, վեց ոտք գետնէն վեր կոճղին շրջապատն է 32. դուցէ այս ծառս մեր ազգին չորս հարիւրամեայ թիւններն (պետութիւնն ներն) ալ տեսած է, ինչուան 'ի Հայկազանց ժամանակէն արմատացեալ և տարբեր։—Կոնաւոր ծառք աւելի կը դիմանան. Անգղիոյ մէջ կան դեղձիք 1250 էն ինչուան 2900 տարուան, 13 էն մինչև 60 շրջապատով։—Ամենաք մայրքն Լիբանանու ամենէն հին ծառեր կարծուէին, բայց հիմայ և ոչ տասն հատ դտուին 800 տարուան հնութեամբ։—Հարաւային Ամերիկոյ և Դարբարիայ կղզեաց մէջ անուանի են [illegible] կոչուած կոնացեալ՝ որ տարու զըլխու մեծութեամբ հատեր կը բերեն—Գիհի և հայոց ծառք աշխատ կը դիմանան. մեր Պատմութեան Յովհաննէս Զ. կաթողիկոսն 'ի սկիզբն Դ դարու՝ Լուսաւորչի և Ս. Սահակայ ձեռատունկ և հովանաւոր ծառոց այցելութեան ելաւ, և անոնցմով իր թատրական պանդխտութիւնը կրսփոիէր, իր աշխարհին տառապանաց տեսն. ըսել է որ գէթ 3 կամ 600 տարուան ծառեր էին անոնք։—Արևադարձի դօտեաց տակ՝ տաքութեան և խոնաւութեան պատճառաւ բոյսք մեծապէս կը բարգաւաճին, մանաւանդ մոլշենի կոչուած ցեղի բոյսք. յորոց է և տատանոնիտ կամ պտոպարն։ Սենեկամպոյ կալարկ գեղին մօտ կայ հատ մը՝ որ բուսոց նահապետ համարուի, իբր 3000 տարուան, բայց հասակաւ կարճ է. բունն իբր 12 ոտնաչափ, այլ 34 շրջապատաւ, որով կրնայ վերցնել իր թանձրախիտ տերևները. միջին ճիւղն ուղղակի կը բարձրանայ իբրև 60՝, իսկ կողմնականքն 50 կամ 60՝ հորիզոնական դրիւք, և դմբէթ մը կը ձևացընեն 160՝ շրջապատաւ։ Կոճղին փորոգին մէջ ընդարձակ սրահ մը կայ՝ ուր տեղացի Սկք կը ժողովին խորհրդակցելու, եզերքներն ալ քանդակներով զարդարուած են։ Այս հսկայ ծառս իրեն համեմատ մեծամեծ ծաղկներ կը բերէ երկայն կոթերով, 5 թերթ բաժնուած, և իբր 700 առէշներով հատ սիւնակի մը վրայ շարուած, որոյ ծայրն 10 կամ 14 շերտ կը բաժնուի. 4 պտուղ ունի ճուարանն՝ պզտիկ ղդմոց չափ, իւրաքանչիւրն ալ 150 կուտ ունին։

Այս ամեն յիշեալ ծառք իրենց բնոյն ուղղակի աճմամբ այսպէս հսկայանման ուրիշ ծառք ալ որ օդոյ մէջ կամ դետնէն դուրս տարածուած արմատներով կ'ամրին և կ'ընդարձակին, այսպէս են թզենիք՝ բենիամինեան և Հնդկային. Ներսուտայի հնդկադզենին կարծուի որ մեծին Աղեքսանդրի տեսածն է (ակէ իբր 2200 տարի առաջ), 350 մեծ և 3000 փոքր արմատ ունի. որք ճիւղերէն կիջնան սիւնաձև և կը ձևացնեն անտառի մէջ անտառ մը։—Նորերս Գալիֆոռնիոյ մէջ գըտուեցաւ Վելլինկդոնիա կոչուած կոնաձև ծառն, 250—320, բարձր, ինչուան 400, ալ. 12 էն 30, տրամագծով. կեղևն 12—5 մատնաչափ թանձր՝ սատիկ ջրուտ է, իսկ բուն մի ջափայան կարմիր, կակուղ և թեթև։ Այս ծառերէն մէկը կորելով և տարեկան մանեակները համրելով՝ 3000 տարին անցած գտուեցաւ. ստորին կողմի կեղևը հանելով դահլիճ մը ձևացուցին, 40 աթոռ շարելով բամբուկիլ նուագարանի մը բոլորտիքը. անդամ մ'ալ 140 տղայք ժողովեցան մէջը։ Բամկորէն մանիոթատառ կը կոչեն դա, ամենէն մեծ կենդանւոյ անուամբ. ընդհանրապէս ճիւղերնին հորիզոնագիր է, պտուղնին կոնաձև 2 1/2 թաչափ երկայնութեամբ։

Որչափ ալ ամին և մեծնան բոյսք յարմար հանգամանք գտնելով՝ անհուն կամ անսահման չէ իրենց կեանքն. իրենց համար ալ կը դադրի ժամանակն, կամ իրենք կը դադրին ժամանակին. գլխէն դէպ ի վար յարմատն կիջնէ ծառին ապականին, և մէջէն կամ ծուծէն դէպ ի կեղևն. ասոր համար է որ այս մեծ և հին ծառք կը փորոգուին, այսինքն մէջերնին կը պարպի կը խոռոչնայ. այլ քանի որ դեռ կեղևաց մօտ փայտային մաս մը մնայ՝ կենսարար հիմն անկէ վեր կելնէ, և ծառն դոնէ դէպ ի վեր կ'ամի. իսկ երբ դլխին աճումն դադրի, ծառն ալ կը սկսի նուազիլ և մեռնիլ։

(Նոյն)

ԼԸ ՎԱԹԻԳԱՆ
Է
ԼԷՋ ԱՐՄԷՆԻԷՆ
ԲԱՐ
Մ. ՕՐՄԱՆԻԱՆ

Պու իսիմսէ օլուպ, վէ Ֆըրանսըզճա օլտուղու հալսէ Բօմատա պասըլմըշ օլան, վէ 300 սահիֆէսէն միւրէթթէպ պուլունան պու քիթապ, Պէյօղլուտա քիթապճըլարտա վէ պազը Հայ թիւթիւնճիւ տիւքքէանլարտա, աէօրտէր պուչուգ Ֆրանգա սատ թըլմագտա տրը։

Մէղքիւր քիթապտա, անթիհասունիսթլէրէ գարշը եազըլմըշ օլան պիր թագըմ չէյլէր ճէրհ իտիլէրէք ճէյլտաղտը վիրիլմիշ տիր։

Հասունիսթլէր վէ Անթիհասունիսալթլէր միճատէլէսինի մէրագ իտիպ անլատմագ իսթէյէնլէրին, մէղքիւր քիթապտա օգուտլարագ քէսպի մալիմաթ իլլէմելէրինի տավէթ իտէրիզ։

ՅԱՀԻՍ ՂԱԶԱՐՅԱՆ
ՏԱՐԱՊԱՏՈՒՈՒ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէյնճէ մայիհ բազարըն՝
Ն. 41 Իպսի խանընտա